

Karar Sayısı : 2004/7022

19 Eylül 1995 tarihinde Ankara'da imzalanan ve 10/2/2004 tarihli ve 5087 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli "Türkiye Cumhuriyeti ile Litvanya Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Hukuki ve Adli İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması; Dışişleri Bakanlığı'nın 18/2/2004 tarihli ve KOKD/66906 sayılı yazıtı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanununun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 16/3/2004 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

A. GÜL
Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. ŞENER
Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. ŞAHİN
Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

B. ATALAY
Devlet Bakanı

A. BABACAN
Devlet Bakanı

M. AYDIN
Devlet Bakanı

G. AKŞİT
Devlet Bakanı

K. TÜZMEN
Devlet Bakanı

M. A. ŞAHİN
Adalet Bakanı V.

M. V. GÖNÜL
Milli Savunma Bakanı

A. AKSU
İçişleri Bakanı

K. UNAKITAN
Maliye Bakanı

H. ÇELİK
Milli Eğitim Bakanı

Z. ERGEZEN
Bayındırlık ve İskan Bakanı

R. AKDAĞ
Sağlık Bakanı

B. YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

S. GÜÇLÜ
Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. BAŞESGİOĞLU
Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

A. AKSU
Sanayi ve Ticaret Bakanı V.

M. H. GÜLER
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

E. MUMCU
Kültür ve Turizm Bakanı

O. PEPE
Çevre ve Orman Bakanı

**Türkiye Cumhuriyeti ile Litvanya Cumhuriyeti Arasında
Hukuki ve Ticari Konularda Hukuki ve Adli
İşbirliği Anlaşması**

**Akit Taraf Olan Türkiye Cumhuriyeti ile
Litvanya Cumhuriyeti**

Egemenlik ve hakların eşitliği prensiplerine saygı ile,

Adli işbirliği alanında, hukuki ve ticari konularda karşılıklı işbirliğini daha da geliştirmek arzusu ile,

Bir anlaşma akdolanmasını kararlaştırmışlar ve aşağıdaki hükümler üzerinde anlaşmışlardır:

BÖLÜM I

HUKUKİ VE TİCARİ KONULARDA ADLİ İŞBİRLİĞİ

HADDE 1

Akit Tarafların uyrukları, bir diğerinin ülkesinde şahsi ve mülkiyet haklarının hukuki korunması hususunda, bu Tarafın vatandaşlarının tâbi olduğu şartlarla aynı şekilde yararlanırlar.

HADDE 2

Akit Tarafların uyrukları, diğer Tarafın ülkesinde hak ve menfaatlerinin müdâfaası için mahkemelere ve diğer adli makamlara serbestçe ve kolayca müracaat hakkına sahiptirler. Diğer Akit Tarafın uyruklarının tâbi olduğu şartlarla mahkeme önüne çıkabilirler, noterlere başvurabilirler, dilekçe verebilirler, dava açabilirler ve temyiz talebinde bulunabilirler.

HADDE 3

Bu Anlaşma kapsamındaki "hukuki konular"a, "ticari konular" da dahildir.

Bu Anlaşmanın hükümleri, kendisinden yardım istenilen Tarafın mevzuatına aykırı düşmedikçe, gerçek şahısların kişi hallerine ilişkin konularda da uygulanır.

HADDE 4

Bu bölümün hükümleri, Akit Taraflardan birinin ülkesinde, bu Tarafın Anayasasına milli mevzuatına ve kamu düzenine uygun olarak teşekkül etmiş bulunan veya teşekkülüne müsaade edilmiş olan bütün tüzel kişiler içinde uygulanır. Bu tüzel kişilerin dava ehliyeti, bunların merkezinin ülkesinde bulunduğu Tarafın mevzuatına göre belirlenir.

MADDE 5

Hukuki ve ticari konularda adli yardım, adli ve gayri adli belgelerin tebliğini, istinabeleri, keşfi, bilirkişi, tanık ve tarafların dinlenmesini kapsar.

MADDE 6

Akit Taraflardan birinin uyruğu olan gerçek veya tüzel kişiler, diğer Akit Tarafın adli makamları önüne çıktığında, salt yabancı gerçek veya tüzel kişi veya bu Taraf Ülkesinde ikâmetgâhı, meskeni veya genel merkezinin bulunmaması gerekçesiyle kefalet, teminat akçesi veya taahhüt senedi ile yükümlü tutulamaz, Aynı kural, adli makamlara başvuru için gerekli her türlü ödeme konusunda da uygulanır.

MADDE 7

1) Akit Taraflardan birinin makamlarının yetkisi dahilinde düzenlenen ve resmi sayılan bir belge, diğer Akit Tarafın Ülkesinde de resmi sayılır.

2) Akit Taraflardan birinin ülkesinde düzenlenen veya mevzuatına uygun olarak yetkili makamınca tasdik edilen bir belge, diğer Tarafın ülkesinde başka bir tasdik işlemine tâbi olmadan tanınır. Bu husus, her iki Akit Tarafın mevzuatına uygun olarak tasdik edilen özel belgeler için de geçerlidir.

3) 1. fıkra hükümleri Akit Tarafların yetkili makamlarınca usulüne uygun olarak tasdik edilen belge örneklerine de uygulanır.

4) Bir belgenin doğruluğu hakkında ciddi kuşkular bulunması halinde, belgenin sıhhati yetkili makamlar aracılığıyla araştırılır.

MADDE 8

1) Akit Tarafların uyruğu olan özel ve tüzel kişiler, bir diğerinin ülkesinde, adli müzâheretten, o Akit Devlet vatandaşlarının tâbi olduğu aynı şartlarla yararlanırlar.

2) Adli müzâheret talepleri en seri şekilde yerine getirilir.

3) Yetkili makamların adli müzâheret taleplerini iletme, kabul etme ve karara bağlamak konularındaki tüm işlemler ücretsizdir.

MADDE 9

1) Başvuru sahibinin maddi ve ailevi durumu hakkındaki belge, ülkesinde ikâmetgâhı veya meskeninin bulunduğu Akit Tarafın yetkili makâmı tarafından düzenlenir.

2) Başvuru sahibi üçüncü bir devlette oturuyor ise bu belge, bağlı bulunduğu diplomatik veya konsolosluk temsilciliği tarafından düzenlenir.

3) Masraf ve ücretlerden muafiyet talebinin gönderildiği adli makam, gerektiğinde, başvuru sahibinin uyruğu olduğu diğer Akit Tarafın yetkili makamlarından ek bilgi isteyebilir.

4) Ücretsiz adli müzâheret talebi ile birlikte hukuki savunma talebinde de bulunulabilir.

MADDE 10

1) Ücretsiz adli müzâheret talebi, başvuru sahibinin uyruğu olduğu Akit Tarafın yetkili makamları aracılığıyla da yapılabilir. Bu makamlar, başvuruyu, başvuranın maddi ve ailevi durumunu gösterir belge ve ibraz ettiği diğer belgeler ile birlikte 8. maddeye uygun olarak, diğer Akit Tarafın yetkili makamına gönderirler.

2) Adli müzâheret talepleri, başvuru sahibi üçüncü bir devlet ülkesinde oturuyorsa, diplomatik veya konsolosluk temsilciliği aracılığıyla gönderilebilir.

3) Kendisinden yardım istenilen Akit Tarafın yetkili makamları tarafından sağlanan ücretsiz adli yardım, adli makamlar önünde yapılacak bütün usul işlemlerini kapsar.

MADDE 11

1) Akit Taraflardan birinin adli makâmı tarafından diğer Akit Tarafın adli makâmına gönderilen istinabe talebi yazılı şekilde yapılır ve aşağıdaki hususları ihtiva eder :

- a. Talepte bulunan makam,
- b. Mümkünse, kendisinden yardım istenilen makam,
- c. Davanın konusu ve dava dosyasının kısa bir özeti,
- d. Tarafların veya temsilcilerinin isimleri, ünvanları adresleri, uyrukları veya hükmi şahısların bulunduğu yer veya merkezinin,
- e. Yapılacak hukuki işlem,
- f. Dinlenecek özel ve tüzel şahısların isimleri, ünvanları ve adresleri,
- g. Dinlenecek özel ve tüzel kişilere sorulacak sorular veya tahkiki istenilen konu hakkında bir açıklama,

- h. Keşif yapılması istenilen belgeler ve diğer eşyalar,
i. 12. madde muvacehesinde uygulanması istenilen özel usuller,
j. Talebin konusu hakkında gerekli bilgiler ve özellikle tebligat evrakında muhatabın adresi ile tebliğ edilecek belgenin tanımı ve mahiyeti.

HADDE 12

1) İstinabeyi yerine getiren adli makam, izlenecek metodlar ve usuller ile uygulanacak zorlayıcı tedbirler bakımından kendi kanununu uygular. Bununla beraber, istinabeyi yerine getiren Devletin iç mevzuatı ile ters düşmedikçe, yardım isteyen makamın izlenmesini istediği özel metod veya usulü takip eder.

2) Yardım isteyen makamın talebi halinde, ilgili tarafların ve mevcutsa temsilcilerinin katılabilmelerini sağlamak amacıyla, istinabenin ikmâl olunacağı tarih ve yer, kendisine bildirilir.

3) Kendisinden yardım istenilen makam yetkili olmadığı takdirde, talebi yetkili makama göndererek, keyfiyeti derhal yardım isteyen makama haber verir.

4) İstinabe, en seri şekilde yerine getirilir.

HADDE 13

İstinabe talebinin ikmâl edilmesi:

a. Talep edilen Devlette, istinabenin yerine getirilmesi, adli makamların yetkisine girmiyor ise, veya

b. İstinabenin gönderildiği Devlet, bunun egemenliğini, güvenliğini kamu düzenini ve genel ahlakı tehlikeye düşüreceğini addediyorsa,

reddedilebilir.

HADDE 14

1) Kendisinden yardım istenilen makam, belgelerin kendi dilinde olması veya tasdikli İngilizce tercümesi ile gönderilmesi halinde, tebligatı kendi mevzuatına göre yapar. Aksi halde tebligat, muhatabın kabul etmesi halinde yapılır.

2) Kendisinden yardım istenilen Akit Taraf, kendi iç mevzuatına aykırı olmamak kaydıyla tebligatı, yardım isteyen Akit Tarafın talebi üzerine özel bir usul ile yapabilir.

HADDE 15

1) Dinlenecek veya tebligat yapılacak özel veya tüzel kişinin adresinin doğru veya tam olmaması halinde, kendisinden yardım istenilen Akit Tarafın yetkili makamı adresin belirlenmesi için gerekli tedbirleri alır.

2) Kendisinden yardım istenilen adli makam tebligatı yapmaya yetkili değilse, belgeleri re'sen yetkili makama gönderir ve keyfiyeti yardım isteyen makama bildirir.

3) Kendisinden yardım istenilen makam, 1. fıkra uyarınca alınan tedbirlere rağmen adresi tesbit edemez ise, yardım isteyen makamdaki ek bilgi isteyebilir. İstenilen bilgiyi alamadığı veya tebligatı yapamadığı takdirde, belgeleri yardım isteyen makama geri gönderir.

HADDE 16

Tebliğat, kendisinden yardım istenilen Akit Tarafın iç mevzuatında öngörülen şekilde yapılır. Kendisinden yardım istenilen makam tebligatın yapıldığını belgelendirir. Bu belgede, tebligatın yeri, tarihi ve tebligatın yapıldığı şahıs ile bunun muhatap ile ilgisi belirtilir.

HADDE 17

Akit Taraflar, diğer Akit Taraf ülkesinde bulunan uyruklarına, kabul etmeleri halinde, diplomatik veya konsolosluk temsilcileri aracılığı ile duruşma davetiyeleri, belgeler ve evrak tebliğ etme hakkına sahiptirler.

HADDE 18

Bu Anlaşma hükümlerine uygun olarak istinabe yoluyla yapılan bütün adli işlemler, yardım isteyen Akit Tarafın yetkili makamınca yapılmış gibi hukuki değeri haiz olacaktır.

BÖLÜM II

HUKUKİ VE TİCARİ KONULARDA KARARLARIN TANINMASI VE TENFİZİ

HADDE 19

1) Akit Taraflardan herbiri, diğer Akit Tarafın ülkesinde verilmiş aşağıdaki kararları, işbu Sözleşmede öngörülen şartlar altında tanıyacak ve tenfiz edecektir.

- a- Hukuki ve ticari konularda verilmiş adli kararlar;
- b- Zararın tazmini konusuna ilişkin olarak cezai konularda verilmiş adli kararlar;
- c- Hukuki ve ticari konularda hakem mahkemeleri tarafından verilmiş kararlar.

2) İşbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra verilmiş olan hukuki ve ticari konulardaki nahi mahiyette adli kararlar ile hakem mahkemeleri kararları, karar olarak kabul edilir. 1.

paragrafın (a) bendi ile ilgili olarak kararlar ancak, bunlara ilişkin hukuki ilişkilerin işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra doğmuş olması halinde nazara alınacaktır.

3) Kişi hallerine mütedair kararlar, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce verilmiş olsalar dahi tanınacaktır.

HADDE 20

Bu Anlaşmanın 19. maddesinde belirtilen kararlar, aşağıdaki şartları haiz olmaları halinde diğer Akit Tarafın ülkesinde tanınır ve tenfiz edilir:

- a- Karar kararın alındığı Akit Tarafın ülkesindeki iç mevzuata göre kesinleşmiş ve icra edilebilir olmalıdır.
- b- Karar ülkesinde verilmiş olan Akit Taraftaki makam, ülkesinde kararın icrası talep edilen Akit Tarafın iç mevzuatına göre yetkili olmalıdır.
- c- Ülkesinde kararın verilmiş olduğu Akit Tarafın iç mevzuatına göre, davayı kaybeden taraf usulüne uygun surette mahkemeye davet edilmiş olmalıdır.
- d- Taraflar, müdafaa hakkından mahrum edilmemiş bulunmalı ve mahkemeye usulüne uygun surette davet edilmiş olmalı ve mahkemede bir davayı takip veya müdafaa etmeye imkânsızlıkları halinde temsil edilebilmelidirler.
- e- Kararın tenfiz edileceği Akit Taraf ülkesinde, aynı usulü muhakeme çerçevesinde ve aynı Taraflar arasında, daha önceden alınıp kesinleşmiş bir adli veya hakem kararı bulunmamalıdır.
- f- Aynı taraflara, aynı sebebe ve aynı konuya ilişkin olarak bu Akit Tarafın yetkili kaza organında daha önce açılmış bir dava bulunmamalıdır.
- g- Kararın ülkesinde tanınacağı veya tenfiz edileceği Akit Tarafın iç mevzuatına göre, bu Tarafın iç mevzuatının uygulanmasının gerekeceği durumlarda karar ancak,
  - 1) Şayet bu kanunlar gerçek bir şekilde tatbik edilmişse veya,
  - 2) Diğer Akit Tarafın tatbik edilecek iç mevzuatı bu iç mevzuattan esas itibarıyla farklı değilse, tanınır ve tenfiz edilir.
- h) Karar, ülkesinde tanınması ve tenfiz edilmesi gereken Akit Tarafın hukuki düzeni ile kamu düzeni ve genel ahlakın prensiplerine aykırı olmamalıdır.

HADDE 21

1) Tanınma veya icra yetkisi talebi, bu Anlaşmanın 1. maddesinin hükümlerine uygun olarak kararın ülkesinde tenfizinin gerektiği Akit Tarafın yetkili adli makamına doğrudan yapılabilir.

2) Talebe aşağıdaki bilgiler eklenmelidir:

- a- Kararın sureti veya aslına uygunluğu tasdik edilmiş kopyası ve kararın kendisinden açık bir şekilde anlaşılacağı takdirde, kararın kesinleşmiş olup icra kuvvetine haiz olduğunu tevsik eden bir belge;
- b- Aleyhinde karar alınan tarafın usulüne uygun surette mahkemeye davet edildiğini ve imkânsızlık halinde kendi iç mevzuatına uygun olarak mahkeme önünde müteber şekilde temsil olunduğunu tevsik eden bir belge;
- c- Yukarıda (a) ve (b) fıkralarında belirtilen belgelerin kararın ülkesinde icra edileceği Akit Tarafın diline veya İngilizce'ye yapılmış tasdikli tercümesi.

HADDE 22

1) Diğer Akit Tarafa verilen tenfiz kararı ve kararın yerine getirilmesine mütedair usule, kararın tenfiz edileceği ülkedeki Akit Tarafın iç mevzuatı uygulanacaktır.

2) Bu uygulamada, adli makam kararın esasını incelemeksizin, sadece işbu Anlaşmada belirtilen şartların yerine getirilip getirilmediğini kontrol edecektir.

3) Bir Akit Taraf yetkili Adli makamı tarafından verilen kararın tanınması ve tenfizini kendisinden istenen diğer Akit Tarafın yetkili adli makamı, talepte bulunan Akit Tarafın Adalet Bakanlığından talebe konu teşkil eden davayla doğrudan ilgili mevzuat hakkında ek bilgi sağlanmasını isteyebilir.

HADDE 23

Bu Anlaşmanın kararların tenfizi hakkındaki hükümleri, Akit Tarafların, adli bir icradan dolayı elde edilen paranın havalesine veya eşyaların ülke dışına çıkarılmasına ilişkin ulusal kurallarını ve hükümlerini haleldar etmeyecektir.

BÖLÜM III

GENEL PRENSİPLER

HADDE 24

İşbu Anlaşmanın uygulanması bakımından, talepler ve buna ilişkin belgeler yardım isteyen yetkili makamın imza ve mühürünü ihtiva edecek olup, tasdik veya benzeri bir usule tâbi değildir.

HADDE 25

İ nci Bölümün uygulanması bakımından, Akit Tarafların hiçbirini, aşağıdaki istisnalar hariç, kendisinden yardım istenilen Akit Tarafın ülkesinde doğan masrafların ödenmesini talep edemez:

a. Hükümet tarafından istihdam edilmeyen bilirkişilerin celbi ve bu bilirkişiler tarafından düzenlenen raporlar için yapılan masraflar,

b. Tanıkların ücretleri.

HADDE 26

Aksi bu Anlaşmada belirtilmiş olmadıkça, muhaberat Adalet Bakanlıkları vasıtasıyla yapılır.

Gerektiğinde, konsolosluk kanalıyla veya diplomatik yolla da muhaberat yapılabilir.

HADDE 27

İşbu Anlaşmanın uygulanması bakımından, talepler ve 'buna ilişkin belgeler yardım isteyen Akit Tarafın dilinde düzenlenir ve bunlara kendisinden yardım istenilen Akit Taraf diline veya İngilizceye tercümeleri eklenir.

HADDE 28

Kendisinden yardım istenilen Akit Taraf, bu Anlaşma kapsamında bulunan herhangi bir talebi tamamen veya kısmen yerine getiremez veya yerine getirilmesini reddederse, bunu nedenleriyle birlikte derhal yardım isteyen Akit Tarafa bildirir ve talebe ilişkin belgeleri iade eder.

HADDE 29

Akit Taraflar, talep üzerine, mevzuatları, adli sistemleri ve mahkemelerinin uygulamaları konusunda bilgi teatisinde bulunurlar.

BÖLÜM IV

NİHAİ HÜKÜMLER

HADDE 30

Bu Anlaşmanın uygulanması ile ilgili olarak ortaya çıkabilecek bütün zorluklar diplomatik kanaldan çözümlenir.

HADDE 31

İşbu Anlaşma onaylanacak ve onay belgeleri teati edilecektir.

İşbu Anlaşma onay belgelerinin teatisini takip eden 30 gün sonunda yürürlüğe girecektir.

HADDE 32

Bu Anlaşma süresiz olarak yürürlükte kalacaktır. Bununla birlikte, her Akit Taraf diğer Akit Tarafa bildirimde bulunarak Anlaşmayı her zaman feshedebilir.

Anlaşma bu bildirimden diğer Akit Tarafça alındığı tarihten altı ay sonra yürürlükten kalkar.

Yukarıdaki hükümleri tasdiken Akit Tarafların yetkili temsilcileri bu Anlaşmayı imzalayıp mühürlemişlerdir.

Ankara'da 19 Eylül 1995 tarihinde, Türkçe, Litvanca ve İngilizce dillerinde ve her üç metin de aynı derecede geçerli olmak üzere ikişer nüsha olarak tanzim edilmiştir. Yorumda farklılık halinde, İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ADINA

LİTVANYA CUMHURİYETİ
ADINA

**Agreement on Legal and Judicial Cooperation in Commercial and
Civil Matters Between the Republic of Turkey
and the Republic of Lithuania**

The Contracting Parties

The Republic of Turkey

and

The Republic of Lithuania

In a spirit of respect for the principles of sovereignty, equality of rights,

Desirous of further developing mutual cooperation in the field of judicial cooperation in civil and commercial matters,

Have decided to conclude an agreement and have agreed as follows:

CHAPTER I

JUDICIAL COOPERATION IN CIVIL AND COMMERCIAL MATTERS

ARTICLE 1

The citizens of the Contracting Parties shall enjoy, on the territory of the other Contracting Party, the same judicial protection as the citizens of the either Contracting Party with respect to their personal and property rights.

ARTICLE 2

The citizens of the Contracting Parties shall have on the territory of the other Party, free and unhindered access to the courts and other judicial authorities for the achievement and defense of their rights and interests. They may appear before courts, public notaries, file applications, lodge claims and appeal under the same conditions, as the citizens of the other Contracting Party.

ARTICLE 3

Under "civil cases" in the sense of this Agreement shall also be understood "commercial cases".

The provisions of this Agreement shall be applicable upon the matters related to the status of the physical persons in a way which does not contradict the legislation of the Requested Party.

ARTICLE 4

The provisions of this chapter shall apply to legal persons, which have their seat or headquarters in the territory of one of the Contracting Parties and have been set up or permitted to be set up in accordance with the constitution, domestic legislation and public order of that Party. The capacity of suing of these legal persons shall be determined according to the law of the party on whose territory their seat or headquarters is located.

ARTICLE 5

Legal assistance in civil and commercial matters shall comprise of service of judicial or extra-judicial documents, letters rogatory, inspection of property, hearing of experts, witnesses and parties.

ARTICLE 6

Security, bond and deposit for the court costs cannot be required of a physical or legal person from one of the Contracting Parties, who appears before the judicial authorities of the other Contracting Party, only on the ground that he is a foreign physical or legal person, or does not have his domicile, residence, seat or headquarters in the territory of that Party. The same rule shall apply to any payment required for the application to the judicial authorities.

ARTICLE 7

1. A document issued within the competence of the authorities of one of the Contracting Parties which is considered as official document, shall also be considered as official on the territory of the other Contracting Party.

2. A document issued on the territory of one of the Contracting Parties, or duly certified by its competent authority in accordance with its legislation, shall be recognized on the territory of the other Party without further legalization. The same shall also hold good for signatures affixed to a private document, if certified in accordance with the legislation of the respective Contracting Party.

3. The provisions of paragraph 2 shall refer also to copies of documents, duly certified by a corresponding competent authority of the Contracting Parties.

4. In case of serious doubts about the accuracy of a document, accuracy of the document shall be examined through competent authorities.

ARTICLE 8

1. Physical or legal persons from either of the Contracting Party shall enjoy, on the territory of the other Contracting Party legal assistance on the same conditions as the physical or legal persons of that Contracting Party.

2. Legal assistance requests shall be executed expeditiously.

3. No charges shall be made for the transmission, reception and determination of legal assistance requests of the competent authorities.

ARTICLE 9

1. The certificate regarding the material and family status of an applicant shall be issued by the competent authority of the Contracting Party on the territory of which the applicant has his domicile or residence.

2. The certificate shall be issued by the diplomatic or consular representative of his State, who is territorially competent, if the applicant has his domicile or residence in a third State.

3. The judicial authority, to whom the application for exemption from fees and costs has been addressed, in case of need, may require additional information from the competent authorities of the other Contracting Party whose citizen is the applicant.

4. With the application for legal assistance free of charge may also be presented the application requesting legal defence.

ARTICLE 10

1. The application for legal assistance free of charge may also be filed through the competent authorities of the Contracting Party, whose citizen is the applicant. They shall forward the application together with the certificate for the material and family status and the other documents presented by the applicant, to the competent authorities of the other Contracting Party in accordance with Article 8 and 9.

2. The application for legal assistance shall be presented through diplomatic or consular missions, if the applicant is residing on the territory of a third State.

3. The legal assistance granted free of charge by the competent authorities of the requested Contracting Party shall refer to all procedural actions which shall be performed in this case before its judicial authorities.

ARTICLE 11

1. The application for letters rogatory, which the judicial authority of the one of the Contracting Parties forwards to the judicial authority of the other Contracting Party, must be in written form and shall specify :

- a) The name of the requesting authority,
- b) If possible, the name of the requested authority,
- c) The nature of the proceedings and a short summary of the case,
- d) The names or titles, addresses and citizenships of the parties or of their representatives, or the seat or headquarters of the legal persons,
- e) Judicial act to be performed,
- f) The names or titles and addresses of the physical or legal persons to be examined,
- g) The questions to be put to the physical or legal persons to be examined or a statement of the subject matter about which they are to be examined,
- h) The documents or other property to be inspected,
- i) Any special method to be executed in accordance with Article 12,
- j) The necessary data on the subject matter of the application, and more particularly; the address of the recipient in the case of service of documents, the designation and nature of documents which have to be served.

ARTICLE 12

1. The judicial authority which executes a letter rogatory shall apply its domestic legislation as to the methods and procedures to be followed and forcible measures to be applied. However, it will follow a request of the requesting authority that a special method or procedure to be followed, unless this is incompatible with the domestic legislation of the State of execution.

2. The requesting authority shall, if it so desires, be informed of the time when, and the place where, the rogatory proceedings will take place, in order that the parties concerned, and their representatives, if any, may be present.

3. If the requested authority is not competent, it shall forward the application to the competent authority about which he shall at once notify the requesting authority.

4. Letters rogatory shall be executed expeditiously.

ARTICLE 13

The execution of letters rogatory may be refused only to the extent that;

a) In the State of execution, the execution of the letter does not fall within the function of the judiciary, or

b) The State addressed considers that its sovereignty, security, public order or public morality would be prejudiced thereby.

ARTICLE 14

1. The requested authority shall serve documents in accordance with its domestic legislation, if the documents are made out in its language or are accompanied by a certified English translation thereof. Otherwise, it shall carry out the service of the documents to the addressee only if the latter wishes to receive them.

2. The service of documents may be effected in a special form, if the requesting Contracting Party wishes this, provided that such a form of service is not in contradiction with the domestic legislation of the requested Contracting Party.

ARTICLE 15

1. If the address of the physical or legal persons which is to be examined or on whom a document is to be served, has not been accurately indicated, or is not exact, the competent authority of the requested Contracting Party shall take the necessary measures for the establishment of the address.

2. If the requested judicial authority is not competent to fulfill the service of documents, it shall ex officio forward the commission to the competent authority, and notify the requesting authority,

3. If the requested authority, in spite of measures taken under paragraph 1, cannot establish the address, it may request additional information from the requesting authority. If it does not receive the requested information or cannot carry out the service, it shall return the documents to the requesting authority.

ARTICLE 16

Service of documents shall be carried out in accordance with the domestic legislation of the requested Contracting Party. The requested authority must confirm the service, in the confirmation, the place, the date of service, the name of the person served, as well as his relation with the addressee shall be indicated.

ARTICLE 17

The Contracting Parties have the right to serve summons, documents and papers on their own citizens finding themselves on the territory of the other Contracting Party, through their diplomatic or consular representatives if they agree to accept them.

ARTICLE 18

Any judicial procedure taken through letters rogatory in accordance with the provisions of this Agreement shall have the same legal effect as if it had been taken before the competent authority of the requesting Contracting Party.

CHAPTER II

RECOGNITION AND ENFORCEMENT OF JUDGEMENTS IN CIVIL AND COMMERCIAL MATTERS

ARTICLE 19

1. The Contracting Parties shall recognize and enforce, on the conditions laid down in this Agreement the following decisions delivered in the territory of the other Contracting Party.

- a) Judicial decisions rendered in civil and commercial cases,
- b) Judicial decisions for compensation of injury in criminal cases,
- c) Arbitral awards in civil and commercial matters.

2. Final judicial decisions in civil and commercial matters which are rendered after entering into force of this Agreement is considered as decision. Decisions concerning sub-paragraph (a) of first paragraph, may only be taken into consideration if those judicial relationships occurred after entering into force of this Agreement.

3. Decisions concerning personal status will be recognized even if they are rendered before entry into force of this Agreement.

ARTICLE 20

Judgements mentioned in Article 19 of the present Agreement shall be entitled to recognition and enforcement in the other Contracting Party, subject to the following conditions:

a) A judgement rendered in any of the Contracting Party should be final and enforceable in its territory in accordance with its domestic legislation.

b) The court which rendered the judgement should be considered to have jurisdiction on the matter by the domestic legislation of the Contracting Party of which enforcement or recognition is sought.

c) The defeated litigant (Party of the case) should have been duly served of summons according to the domestic legislation of the Contracting Party of which the judgement is rendered.

d) The Parties of the proceedings should not have been deprived of the right to defend and, should have been duly served of notice to appear before court and given opportunity to be represented where themselves have been unable to lodge claim and defend.

e) There should not exist a finalized court decision rendered within the same procedure and for the same parties in the territory of the Contracting Party of which recognition or enforcement is sought.

f) There should not exist a proceeding pending based on the same facts and having the same purpose and with regard to the same parties before the competent judicial authority of such Contracting Party of which recognition or enforcement is sought.

g) Where it is necessary to apply the domestic legislation of the Contracting Party of which recognition or enforcement is sought, such judgement may be recognized or enforced if:

1. Such judgement has been rendered duly.

2. The domestic legislation of the Contracting Party of which recognition or enforcement is sought, is not, in principle different from the other Party.

h) Such a judgement is compatible with the basic principles of the law and public order and public morality of the Contracting Party of which recognition or enforcement is sought.

ARTICLE 21

1. Application for recognition or enforcement may be directly submitted to the competent judicial authority of the Contracting Party of which recognition or enforcement is sought, in accordance with the provisions of Articles 1 and 4 of the present Agreement.

2. Application shall be accompanied by the following documents:

a) A truly certified copy of the judgement, furnished by a certificate unless its finality and enforceability can be understood from the judgement itself.

b) A certificate proving that the defeated litigant, who failed to appear before court, be duly served of summons and that where he has been unable to defend himself he has been properly represented in accordance with his domestic legislation.

c) The documents mentioned in the above paragraphs (a) and (b) of this Article, shall be enclosed with the certified translations in the Language of the Contracting Party of which recognition or enforcement is sought or in English.

ARTICLE 22

1. The procedure for the recognition or enforcement of the judgements shall be governed by the domestic legislation of the Contracting Party of which recognition and enforcement is sought.

2. In the implementation of the present Agreement the judicial authority of which recognition and enforcement is sought, shall be bound by the merits of the case and shall only examine whether or not the conditions provided in the present Agreement are fulfilled.

3. The competent judicial authority of one Contracting Party of which recognition or enforcement of a judgement taken by the competent judicial authority of the other Contracting Party is sought, may request the Ministry of Justice of the other Contracting Party to provide additional information regarding the legislation directly applicable to that particular case.

ARTICLE 23

The provisions of the present Agreement relating to recognition and enforcement of judgements shall not affect the domestic rules and regulations of the Contracting Parties in regard with the transfer of money and property, obtained as a result of judicial execution procedures, to a foreign country.

CHAPTER III

GENERAL PRINCIPLES

ARTICLE 24

For application of this Agreement, requests and related documents shall implicate signature and seal of the requesting competent authority without any need for certification or any similar procedure.

ARTICLE 25

For the application of chapter (I), neither of the Contracting Parties shall demand reimbursement of the expenses incurred by the requested Contracting Party in its country;

except:

- a) Expenses for attendance of experts who are not employed by the government and for the reports prepared by these experts,
- b) the costs of witnesses.

ARTICLE 26

Unless otherwise stated in this Agreement, the communication shall be made through Ministries of Justice.

In case of necessity, communication may be made through consular or diplomatic channels.

ARTICLE 27

For the application of this Agreement, the requests and accompanying documents shall be written in the language of the requesting Contracting Party and they shall be supplemented by translations into the language of the requested Contracting Party or into the English language. All of these documents shall be in duplicate.

ARTICLE 28

If the requested Contracting Party is unable or refuses to execute any request which falls in the scope of this Agreement, completely or partially, it shall so inform immediately the requesting Contracting Party indicating the reasons therefore and returns documents relating to the request.

ARTICLE 29

The Contracting Parties upon request, shall exchange information about their legislations, judicial systems and court practices.

CHAPTER IV
FINAL PROVISIONS

ARTICLE 30

Any difficulty which may arise in connection with the implementation of this Agreement shall be settled through diplomatic channels.

ARTICLE 31

The present Agreement shall be ratified and the instruments of ratification thereof shall be exchanged.

The present Agreement shall come into force 30 days after the exchange of the instruments of ratification.

ARTICLE 32

This agreement shall remain in force for an indefinite period. However, each Contracting Party may denounce the Agreement at any time by giving a notice to the other Contracting Party.

Denunciation shall take effect six months after the date when the other State has received such notification.

In Witness Whereof, the respective Plenipotentiaries of the Contracting Parties have signed this Agreement and have affixed hereto their seals.

Done at Ankara on this 19 th day of September 1995 in triplicate, Turkish, Lithuanian and English languages, all three texts being equally authentic. In case of difference in interpretation, the English text shall prevail.

For
THE REPUBLIC OF TURKEY

For
THE REPUBLIC OF LITHUANIA

TURKIJOS RESPUBLIKOS
IR
LIETUVOS RESPUBLIKOS

TEISINIO IR TEISMINIO BENDRADARBIAVIMO
KOMERCINĖSE IR CIVILINĖSE BYLOSE

SUTARTIS

Susitariančios Šalys -
Turkijos Respublika
ir
Lietuvos Respublika,

Gerbdamos Šalių suverenumą bei lygiatcisiškumą,

Siekdamos skatinti abipusį teisinį bendradarbiavimą civilinėse ir komercinėse bylose,

s u s i t a r ė:

I S K Y R I U S

TEISINIS BENDRADARBIAVIMAS CIVILINĖSE IR KOMERCINĖSE BYLOSE

1 straipsnis

Vienos Susitariančiosios Šalies piliečiai kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje savo asmeninių ir turtinių teisių atžvilgiu naudojami tokia pat teisine gynyba kaip ir tos Susitariančiosios Šalies piliečiai.

2 straipsnis

Vienos Susitariančiosios Šalies piliečiai, siekdami apginti savo teises bei interesus, turi teisę laisvai ir nekliudomai kreiptis į kitos Susitariančiosios Šalies teismus bei kitas teises įstaigas. Jie, tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir Susitariančios Šalies piliečiai, turi teisę dalyvauti teismuose nagrinėjant bylas, kreiptis į notariatus, teikti prašymus, paduoti ieškinius ir bei apskųsti teismo sprendimus.

3 straipsnis

Šios Sutarties kontekste "civilinės bylos" turi būti suprantamos kaip "komercinės".

Šios Sutarties nuostatos fizinio asmens statuso bylose turi būti taikomos taip, kad neprieštarautų prašomos Šalies nacionalinei teisei.

4 straipsnis

Šio skyriaus nuostatos taikytinos ir juridiniams asmenims, turintiems buveinę vienoje iš Susitariančiųjų Šalių ar jiems suteikta tokia teisė pagal Susitariančios Šalies Konstituciją, nacionalinę teisę bei viešąją tvarką. Juridinių asmenų subjektiškumas reguliuojamas pagal Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje jie turi savo buveinę.

5 straipsnis

Teisinis bendradarbiavimas civilinėse ir komercinėse bylose apima teismo dokumentų ar pavedimų įteikimą, vykdymą, turto įvertinimą ir patikrinimą, proceso šalių, ekspertų, liudytojų apklausą.

6 straipsnis

Negalima reikalauti iš vienos Susitariančiosios Šalies juridinio ar fizinio asmens, atvykusio į kitos Susitariančiosios Šalies teisėsaugos instituciją, garantinio rašto, užstato ar kitokio pasižadėjimo atlyginti teismo išlaidas remiantis vien tuo, kad jis yra užsienio fizinis ar juridinis asmuo, neturi pastovios gyvenamosios vietos, bosto ar savo buveinės tos Šalies teritorijoje. Ši taisyklė taikoma taip pat ir visiems kitiems mokėjimams, privalomiems paduodant pareiškimus ar prašymus teisinėms institucijoms.

7 straipsnis

1. Dokumentas, kurį vienos Susitariančiosios Šalies teritorijoje surašė šios Šalies kompetentingos institucijos ir yra laikomas oficialiu, kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje bus pripažįstamas oficialiu be jokio kito patvirtinimo.

2. Dokumentas, surašytas vienos Susitariančiosios Šalies teritorijoje ar pagal jos nacionalinę teisę patvirtintas kompetentingų institucijų, bus pripažįstamas, nereikalaujant jų legalizacijos, kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje. Ši taisyklė taip pat taikoma ir asmenų parašams privačiuose dokumentuose, patvirtintuose pagal Susitariančiosios Šalies nacionalinę teisę.

3. 2 dalies nuostatos taikomos dokumentų, kurie yra patvirtinti Susitariančios Šalies kompetentingų institucijų, nuorašams.

4. Rimtų abejonių dėl dokumentų tapatybės atveju, šiuos dokumentus turi patikrinti kompetentinga institucija.

8 straipsnis

1. Vienos Susitariančios Šalies fiziniai ir juridiniai asmenys kitos Susitariančios Šalies teritorijoje naudojami tokia pat teisine gynyba kaip ir tos Susitariančios Šalies fiziniai ir juridiniai asmenys.

2. Pavedimai suteikti teisinę pagalbą turi būti vykdomi nedelsiant.

3. Jokie mokesčiai, susiję su pavedimo suteikti teisinę pagalbą perdavimu, gavimu ar svarstymu, negali būti reikalaujami.

9 straipsnis

1. Civilinės būklės liudijimus dėl pareiškėjo turinės ir šeimyninės padėties išduoda tos Susitariančios Šalies kompetentinga institucija, kurios teritorijoje pareiškėjas turi nuolatinę gyvenamąją vietą ar rezidenciją.

2. Jeigu Susitariančiosios Šalies pilietis gyvena trečioje Valstybėje, civilinės būklės liudijimus ir kitus dokumentus išduoda trečiojoje Valstybėje esanti diplomatinė ar konsulinė Susitariančios Šalies įstaiga.

3. Tuo atveju, kada yra prašoma nemokamos teisinės pagalbos ar nemokamo teismo proceso, Susitariančios Šalies teisminė institucija gali pareikalauti kitos Susitariančios Šalies kompetentingo organo papildomos informacijos apie jos pilietį.

4. Kartu su nemokamos juridinės pagalbos prašymu gali būti perduodamas ir teisinės gynybos prašymas.

10 straipsnis

1. Prašymas suteikti nemokamą juridinę pagalbą perduodamas per Susitariančios Šalies, kurios piliečiu yra pareiškėjas, kompetentingas institucijas. Kartu su prašymu sutinkamai su 8 ir 9 straipsnių nuostatomis kitai Susitariančiai Šaliai perduodami ir civilinės būklės liudijimai bei kiti dokumentai.

2. Prašymas suteikti juridinę pagalbą taip pat gali būti perduodamas ir per Susitariančios Šalies diplomatinės ar konsulinės įstaigas, tačiau tik tuo atveju, jeigu Susitariančios Šalies pilietis gyvena trečioje Valstybėje.

3. Suteikta nemokama juridinė pagalba bus taikoma visuose procedūriniuose veiksmuose konkrečios bylos nagrinėjimo teisminėse institucijose metu.

11 straipsnis

1. Rašytinį prašymą suteikti teisinę pagalbą vienos Susitariančios Šalies kompetentinga teisminė institucija perduoda kitos Susitariančios Šalies kompetentingai institucijai. Šiame prašyme turi būti nurodyta:

- a) prašymą pateikiančios įstaigos pavadinimas;
- b) jeigu yra galimybė - įstaigos, kuriai pateikiamas prašymas, pavadinimas;
- c) prašomų procesinių veiksmų pobūdis ir trumpas faktų aprašymas;
- d) šalių vardai ir pavardės, pavadinimas, pilietybė, užsiėmimas, nuolatinė gyvenamoji vieta arba buveinė; jų įgaliotų atstovų pavardės ir adresai;
- e) teisminis veiksmas, kuris turi būti atliktas;
- f) fizinių ar juridinių asmenų, kurie turi būti apklausti, vardai, pavardės, pavadinimai ir adresai;
- g) klausimai, pateikiami fiziniams ar juridiniams asmenims, kurie turi būti apklausti arba juridiniai įvykiai, kurie turi būti nustatyti apklausos metu;
- h) dokumentai arba kitos materialinės vertybės, kurios turi būti patikrintos;
- i) specialūs metodai ar procedūros, kurios turi būti vykdomos atliekant pavedimą sutinkamai su 12 straipsniu;
- j) būtini papildomi duomenys apie pavedimo dalyką, o dokumentų įteikimo atveju - gavėjo adresas bei dokumentų pobūdis ir esmė.

12 straipsnis

1. Įstaiga, kuriai adresuotas pavedimas suteikti teisinę pagalbą, jį vykdydama vadovaujasi savo valstybės nacionaline teise tiek vykdymo būdo ir procedūrų, kurių prašoma laikytis, tiek ir prievartos priemonių, kurias prašoma taikyti, atžvilgiu. Tačiau pavedimą pateikusios įstaigos prašoma, ji gali taikyti jos nurodytą vykdymo būdą bei procedūrą, jeigu tai neprieštarauja jos valstybės nacionalinei teisei.

2. Prašymą pateikiančiai Šaliai pageidaujant, ji informuojama apie procesinių veiksmų atlikimo vietą ir laiką, tuo siekiant, kad visos suinteresuotos šalys ir jų atstovai galėtų dalyvauti.

3. Jei įstaiga, kuriai adresuotas pavedimas, nekompetentinga jį vykdyti, ji persiunčia pavedimą kompetentingai įstaigai ir praneša apie tai pateikusiai pavedimą įstaigai.

4. Pavedimas suteikti teisinę pagalbą turi būti vykdomas nedelsiant.

13 straipsnis

Pavedimas suteikti teisinę pagalbą gali būti nevykdomas, jeigu:

- a) pavedimo įvykdymas nėra prašomos Susitariančios Šalies teisminių institucijų kompetencijoje, ar
- b) tai prieštarauja ar gresia prašomos Susitariančios Šalies suverenitetui, saugumui, viešajai tvarkai ar moralei.

14 straipsnis

1. Įstaiga, kuriai pateikiamas prašymas, įteikia dokumentus pagal jos valstybės nacionalinę teisę, jeigu įteikiamieji dokumentai surašyti šios šalies valstybine kalba arba prie jų pridėtas patvirtintas vertimas į anglų kalbą. Kitais atvejais jie įteikiami gavėjui tik tuo atveju, jei jis sutinka juos priimti.

2. Pavedimą pateikusiųs Šalies pageidavimu, dokumentai gali būti įteikiami laikantis specialių taisyklių, jei tai neprieštarauja Susitariančios Šalies, kuriai pateiktas prašymas, nacionalinei teisei.

15 straipsnis

1. Jeigu prašyme apklausti fizinį ar juridinį asmenį ar įteikti dokumentą nurodytas adresas paaiškėjo esąs nevisas ar netikslus, įstaiga, kuriai pateikiamas prašymas, imasi visų būtinų priemonių tiksliam adresui nustatyti.

2. Jeigu įstaiga, kuriai pateiktas prašymas, yra nekompetentinga įteikti dokumentus, ji ex officio perduoda dokumentus kompetentingai institucijai ir apie tai informuoja prašančią šalį.

3. Jeigu prašoma institucija, nežinrint priemonių pagal šio straipsnio 1 dalį, kurių ėmėsi tiksliam adresui nustatyti, negali nustatyti tikslaus gavėjo adreso, ji turi teisę prašyti papildomos informacijos. Tuo atveju, kai prašoma institucija tokios informacijos negauna ar negali įvykdyti pavedimo, ji dokumentus gražina prašančiajai institucijai.

16 straipsnis

Dokumentų įteikimas atliekamas pagal Susitariančios Šalies, kuriai pateiktas prašymas, įstatymus. Įstaiga, kuriai pateiktas prašymas, turi patvirtinti įteikimo faktą; patvirtinime turi būti nurodytas įteikimo laikas ir vieta, taip pat asmuo, kuriam įteiktas dokumentas bei jo ryšys su adresatu.

17 straipsnis

Susitariančios Šalys turi teisę įteikti dokumentus savo piliečiams, esantiems kitos Susitariančios Šalies teritorijoje, per savo diplomatinės ar konsulinės įstaigas, jeigu pastarieji sutinka juos priimti.

18 straipsnis

Pavedimo pagal šią Sutartį suteikti teisinę pagalbą įvykdymas sukelia tokias pačias teisines pasekmes, kokios būtų kilusios, jeigu teisinius veiksmus atliktų pati prašančioji institucija.

II SKYRIUS

SPRENDIMŲ CIVILINĖSE IR KOMERCINĖSE BYLOSE PRIPAŽINIMAS IR VYKDYMAS

19 straipsnis

1. Susitariančios Šalys, šios Sutarties nustatyta tvarka pripažįsta ir vykdo kitos Susitariančios Šalies teritorijoje priimtus šiuos sprendimus:

- a) teismo sprendimus civilinėse ir komercinėse bylose,
- b) teismo sprendimus dėl žalos atlyginimo baudžiamosiose bylose,
- c) arbitražinius sprendimus civilinėse ir komercinėse bylose.

2. Įsigaliojus šiai Sutarčiai, sprendimais yra laikomi galutiniai teismo sprendimai civilinėse ir komercinėse bylose. Šio straipsnio 1 dalies subparagrafe "a" minimi sprendimai gali būti pripažįstami ir vykdomi tik tuomet, jeigu teisiniai santykiai, susiję su tokiu sprendimu kilo įsigaliojus šiai Sutarčiai.

3. Sprendimai, susiję su civilinės būklės faktų nustatymu gali būti pripažįstami net ir tuomet, jeigu jie buvo priimti iki įsigaliojant šiai Sutarčiai.

20 straipsnis

Sprendimai, išvardinti šios Sutarties 19 straipsnyje, gali būti pripažįstami ir vykdomi tik tuomet, jeigu:

- a) vienoje iš Susitariančių šalių priimtas sprendimas yra galutinis ir gali būti vykdomas pagal tos Šalies nacionalinę teisę.
- b) teismas, priėmęs sprendimą, pagal Susitariančios Šalies, kurios prašoma sprendimą pripažinti ir vykdyti, nacionalinę teisę yra laikomas žinybingu nagrinėti bylą.
- c) bylą pralaimėjusi šalis (bylos šalis), pagal Susitariančios Šalies, kurios teritorijoje buvo priimtas sprendimas, nacionalinę teisę, turėjo visas galimybes pateikti savo argumentus (atsikirtimus).
- d) proceso šalims nebuvo atimta teisė gintis, buvo pranešta apie teismo posėdį bei proceso šalių neveiksnumo pateikti ieškinį ar gintis atveju jiems buvo suteikta galimybė būti atstovaujamiems.
- e) Susitariančios Šalies, kurios prašoma sprendimą pripažinti ir vykdyti, teritorijoje nebuvo priimtas galutinis sprendimas dėl ginčo tarp tų pačių proceso šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu.
- f) Susitariančios Šalies, kurios prašoma sprendimą pripažinti ir vykdyti, teritorijoje nėra nagrinėjama tokia pati byla tarp tų pačių proceso šalių, dėl to paties dalyko bei tuo pačiu pagrindu.

g) jeigu yra būtina pagal Susitariančios Šalies, kurios prašoma pripažinti ir vykdyti sprendimą, nacionalinę teisę, patvirtinti sprendimą, jis gali būti pripažįstamas ir vykdomas tik tuomet, jeigu:

1. sprendimas yra priimtas tinkamai.

2. Susitariančios Šalies, kurios prašoma sprendimą pripažinti ir vykdyti, nacionalinė teisė iš esmės nesiskiria nuo kitos Susitariančios Šalies teisės.

h) toks sprendimas neprieštaruoja Susitariančios Šalies, kurios prašoma sprendimą pripažinti ir vykdyti, pagrindiniams teisėms principams, viešajai tvarkai ar moralei.

21 straipsnis

1. Prašymas pripažinti ir vykdyti sprendimą gali būti tiesiogiai perduodamas sutinkamai su šios Sutarties 1 ir 4 straipsniais kompetentingoms Susitariančios Šalies, kurios prašoma pripažinti ir vykdyti sprendimą, institucijoms.

2. Kartu su prašymu turi būti perduodami šie dokumentai:

a) patvirtintas sprendimo nuorašas, o taip ir liudijimas, jog sprendimas yra galutinis ir gali būti vykdomas, tačiau išskyrus tuos atvejus, kada sprendime nurodyta, kad jis yra galutinis ir gali būti vykdomas.

b) dokumentas, liudijantis, jog pralaimėjusi proceso šalis, kuri nedalyvavo teismo posėdyje, buvo tinkamai informuota pagal nacionalinę teisę ir šalies neveiksnumo gintis atveju jai buvo suteikta galimybė būti atstovaujama.

c) dokumentai, išvardinti šio straipsnio "a" ir "b" paragrafuose turi būti pateikiami kartu su vertimu į Susitariančios Šalies, kurios prašoma pripažinti ar vykdyti sprendimą, kalbą arba į anglų kalbą.

22 straipsnis

1. Sprendimai turi būti pripažįstami ir vykdomi pagal Susitariančios Šalies, kurios prašoma pripažinti ir vykdyti sprendimą, nacionalinę teisę.

2. Vykdam šią Sutartį, teisminė institucija, kurios prašoma pripažinti ir vykdyti sprendimą, nenagrinės bylos iš esmės pakartotinai, bet patikrins ar sprendimas atitinka šioje Sutartyje įtvirtintas sąlygas.

3. Vienos Susitariančios Šalies kompetentinga teisminė institucija, kurios prašoma pripažinti ir vykdyti sprendimą, priimtą kitos Susitariančios Šalies teisminės institucijos, gali prašyti šios Šalies Teisingumo ministerijos pateikti papildomą informaciją apie norminius aktus, tiesiogiai susijusius su konkrečia byla.

23 straipsnis

Šios Sutarties nuostatos, susijusios su sprendimų pripažinimu ir vykdymu, negali pažeisti Susitariančios Šalies taisyklių ir reikalavimų dėl pinigų ar turto, išieškoto vykdam sprendimus, perdavimo užsienio valstybei.

III S K Y R I U S

PAGRINDINIAI PRINCIPAI

24 straipsnis

Šios Sutarties taikymo tikslais, visi prašymai ar dokumentai turi būti patvirtinti tik prašančios kompetentingos institucijos spaudais ir parašais, be jokio kito panašaus patvirtinimo ar procedūros.

25 straipsnis

Vykdamt Sutarties I skyrių, nei viena iš Susitariančių Šalių nereikalauš išlaidų, kurios kilo šių šalių teritorijose, atlyginimo; išskyrus:

- a) užmokestį ekspertams, kurie nėra valdininkai, ir honoraro už jų paruoštus raportus;
- b) liudytojų išlaidas.

26 straipsnis

Susižinojimas, vykdamt šią Sutartį, atliekamas per Susitariančių Šalių Teisingumo Ministerijas, išskyrus atvejus, kai Sutartis numato kitaip.

Jeigu yra būtina susižinojimas gali būti vykdomas ir per Susitariančių Šalių diplomatinės ar konsulinės įstaigas.

27 straipsnis

Vykdamt šią Sutartį prašymai suteikti teisinę pagalbą ir pridedami dokumentai surašomi prašymą pateikiančios Susitariančios Šalies kalba kartu su šių dokumentų vertimu į kitos Susitariančios Šalies kalbą arba anglų kalbą. Visi šie dokumentai surašomi dviem egzemplioriais.

28 straipsnis

Jeigu prašoma Susitarianči Šalis negali ar atsisako suteikti teisinę pagalbą, nedelsdama turi pranešti prašymą pateikusiai Susitariančiai Šaliai atsisakymo priežastis ir gražinti jai pateiktus dokumentus.

29 straipsnis

Esant prašymui Susitariančios Šalys keičiasi informacija apie savo įstatymleidystę, teisinę sistemą ir teismų praktiką.

IV S K Y R I U S
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

30 straipsnis

Sunkumai ar nesutarimai, kylantys vykdant šią Sutartį, bus sprendžiami diplomatinėmis priemonėmis.

31 straipsnis

Ši Sutartis turi būti ratifikuota. Susitariančios Šalys turi apsikeisti ratifikaciniais raštais.

Ši Sutartis įsigalioja praėjus 30 dienų po ratifikacinių raštų apsikeitimo.

32 straipsnis

Ši Sutartis sudaroma neribotam laikotarpiui. Kiekviena Susitarianti Šalis turi teisę denonsuoti šią Sutartį, pranešdama apie tai kitai Susitariantiai Šaliai.

Denonsavimas įsigalioja praėjus šešeriems mėnesiams po to, kai kita Susitarianti Šalis gavo pranešimą apie denonsavimą.

Tai patvirtindami, žemiau pasirašiusieji, Susitariančių Šalių Įgalioti, pasirašė šią Sutartį bei patvirtino spaudais.

Sudaryta ..... 1995 m. .... trim egzemplioriais, kiekvienas turkų, lietuvių ir anglų kalbomis. Visi šie tekstai turi vienodą galią. Esant Sutarties nuostatų aiškinimo skirtumams, Susitariančios Šalys vadovausis anglišku tekstu.

Turkijos Respublikos
vardu

Lietuvos Respublikos
vardu